

РЕ Ш Е Н И Е

№ 120

гр. София, 11.04.2014 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, **Второ наказателно** отделение, в съдебно заседание на ...седемнадесети март... две хиляди и четиринадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ :ТАТЯНА КЪНЧЕВА
ЧЛЕНОВЕ :ЛИДИЯ СТОЯНОВА
ЕЛЕНА АВДЕВА

при участието на секретаря **НАДЯ ЦЕКОВА** и на прокурора....**МАДЛЕН ВЕЛИНОВА**.....изслуша докладваното от съдия Кънчева касационно дело № 228 по описа за 2014 година и за да се произнесе взе предвид следното:

Касационното производство е образувано по жалба на подсъдимия **В. С. Я.** срещу решение № 28 от 21.12.2013 г. на Апелативния специализиран наказателен съд по внохд № 307/2013 г. с оплаквания, относими към трите касационни основания по чл.348 ал.1 от НПК. Подсъдимият моли да бъде оправдан или делото върнато на прокуратурата за отстраняване на нарушения при изготвяне на обвинителния акт.

В съдебно заседание защитата поддържа жалбата и развива доводи, че между подсъдимия и пострадалия са налице гражданскоправни отношения, поради което деянието е изначално несъставомерно.

Прокурорът от Върховната касационна прокуратура мотивира становище, че жалбата е неоснователна.

Върховният касационен съд, второ наказателно отделение, като обсъди доводите на страните и извърши проверка на атакуваното решение установи следното:

Апелативният специализиран наказателен съд потвърдил изцяло присъда № 24/20.09.2013 г. по нохд № 508/ 2013 г., с която Специализираният наказателен съд признал подсъдимия Я. за виновен в това, че от 23.01.2012 г. до 26.01.2012 г. с цел да набави за себе си имотна облага принудил Д. В., чрез заплашване с убийство, да извърши нещо противно на волята си и с това му причинил имотна вреда в размер на 3400 лв., като на осн. чл. 214 ал.2 т.1, вр. чл.213а ал.2 т.1 пр.1 от НК го осъдил на лишаване от свобода за срок от пет години и глоба в размер на пет хиляди лева. Съдът го оправдал по квалификацията по чл. 213а ал.2 т.3 от НК и по чл.26 ал.1 от НК. Признал Я. за невинен и го оправдал и по обвинението за извършено престъпление по чл.144 ал.3 вр. чл.26 ал.1 от НК.

Изложените в жалбата съображения касаят изцяло оплакването за неправилно приложение на материалния закон. Подсъдимият счита, че е осъден за несъставомерно деяние защото: не са установени конкретни негови действия, изпълващи обективния състав на правната норма, не е налице умисъл, защото не е целял набавяне на имотна облага, а възстановяване на дължими средства от общата търговска дейност, претендирал е плащане на здравните му осигуровки, каквото задължение имали управителите на фирмата. Не е налице имотна вреда за пострадалия, защото той дължи плащане на претендираното вземане.

Върховният касационен съд намира оплакването за неоснователно. В касационната жалба липсват конкретни доводи за допуснати процесуални нарушения при формиране на вътрешното съдийско убеждение относно фактите по престъплението, поради което касационната инстанция извършва проверка за приложението на закона в рамките на приетите от въззивния съд фактически положения. След като е изпълнил процесуалните си задължения и е направил собствен анализ на доказателствата, събрани от първата инстанция и при проведеното въззивно съдебно следствие, АСНС е мотивирал извод за безспорна установеност на фактите по обвинението. Изяснил е дългогодишните отношения между подс. Я. и пострадалия В., свързани със съвместното им участие като собственици и управители на фирмата „М. К.” ООД, приносът на Я. с пари и осигуряване на договор за абонаментно обслужване със ЗПК „Л. И.” за отстраняване на щети по МПС, застраховани в компанията, направените плащания към Я. от страна на фирмата за възстановяване на дадения от него заем за закупуване на камера за боядисване на автомобили, както и продължилите няколко години претенции от Я. към В. за различни суми от хиляди левове, които последният не смеел да откаже и набавял от близки и приятели.

Установил е, че пострадалият се страхувал от подсъдимия, който го заплашвал със саморазправа ако не изпълнява исканията му и за да се спаси от него напуснал страната, без да съобщава местонахождението си дори на близките си. Фирмата преустановила дейността си на 17.02.1009 г., като останалите съдружници започнали да плащат сами вноските си за здравно осигуряване, които до този момент се плащали от „М. К.”. Подсъдимият също бил уведомен за спиране на работа на фирмата и за необходимостта сам да се осигурява. През 2012 г. той разбрал, че В. се е върнал в страната и работи в автосервиз в кв. Г. Сутринта на 23.01.2012 г. пристигнал в сервиза с брониран автомобил и придружаван от бодигардове, изгонил навън свидетелите Б. и А. и останал насаме с В. Държал се заплашително и арогантно, потърсил му сметка защо е изчезнал, поискал да прекрати участието си във фирмата и настоявал да бъдат платени здравните му осигуровки за три години назад. Заплашил В., че ако не получи парите ще му пръсне мозъка, ще му отвори главата, за да види как е минала операцията му, ще подпали къщата и гаража му. Заставил пострадалия да му даде 400 лв., а останалите 3400 лв. /от общо 3800 лв., които св. Каменова посочила като размер на невнесените осигурителни вноски/ настоявал да получи до края на седмицата. На 26.01.2012 г. подсъдимият отново отишъл в сервиза и получил от В. още 3 хиляди лева, като настоявал и за останалите 400 лв.

При така установените факти лишено от основание е възражението, че липсват конкретни действия, запълващи обективния състав на престъплението изнудване. Въззивният съд е изложил задълбочени и убедителни съображения по правото, които се споделят и от касационния състав. При изнудването деецът упражнява физическо или психическо въздействие върху изнудвания, като провокира у него страх и така го мотивира да направи исканото разпореждане, което причинява нему или другиму имотна вреда.

Действията на подсъдимия Я. сочат на упражнена принуда под формата на заплашване срещу живота и имуществото на пострадалия. Психическото въздействие върху В. се изразява не само в пряко изразени заплахи, че „ще му пръсне мозъка”, ще му „отвори главата” и ще му запали дома и гаража, но и в агресивното поведение, заплашителен тон, създаване на стресираща за пострадалия обстановка, за когото знае, че е претърпял мозъчна операция, арогантна демонстрация на сила и пълно владение на положението. Изхождайки от горчивия си опит създаден през годините, В. е възприел като напълно реални заплахите срещу живота и имуществото му и въпреки убедеността си, че не дължи плащане на здравни осигуровки е предоставил на подсъдимия инкриминираната

сума. Имущественото разпореждане е резултат от насилие върху волята на пострадалия, който се е чувствал застрашен от заплахите за живота му и които е имал пълно основание да приеме за сериозни. Подсъдимият е осъществил обективните признаци на престъплението, за което е осъден.

Доводите за субективна несъставомерност на деянието са неоснователни. Апелативният специализиран наказателен съд законосъобразно е приел, че деянието е осъществено от подс. Я. при пряк умисъл, като той е преследвал и специалната користна цел. Несъстоятелно е възражението за правомерност на действията на подсъдимия, тъй като инкриминираната сума му се дължи. Прието е от фактическа страна, че пострадалият не дължи плащане на здравно-осигурителните вноски на Я., поради преустановяване дейността на фирмата през 2009 г., за което обстоятелство последният е бил уведомен, предоставена му е декларация за самоосигуряващо се лице и му е било обяснено какви действия следва да предприеме, за да се осигурява. Лишено от смисъл е и твърдението, че точно В. в качеството си на управител има задължение за плаща осигуровките. Управители на търговското дружество са били всички съдружници, включително и подсъдимият и по логиката на възражението той също има такива задължения. Искането за оправдаване на подсъдимия не може да бъде удовлетворено, тъй като не е налице осъждане за несъставомерно деяние.

Както вече бе посочено, оплакванията за допуснати процесуални нарушения и за явна несправедливост на наказанието са немотивирани. Касационният съд не извършва служебна проверка на присъдата/решението, а е лимитиран от волята на жалбоподателя, въплътена в касационната жалба. От съществено значение за обхвата на касационната проверка са не само дефинираните касационни основания, но и данните, които ги подкрепят. Тези данни са съображенията на жалбоподателя в подкрепа на оплакванията и именно на тях ВКС дължи отговор. Когато такива съображения липсват, касационният състав не може да извърши качествена проверка на съдебния акт. Твърденията в жалбата, че процесуалните нарушения се изразяват в ограничаване на правото на защита и справедлив процес, проведен от безпристрастен съд, а наказанието е явно несправедливо, защото касаторът е осъден за несъставомерно деянието са очевидно бланкетни и неподкрепени от нито един конкретен довод. Поради това настоящият състав може само да посочи, че не констатира допуснати процесуални нарушения от въззивния съд, който е извършил дължимата проверка на присъдата, изложил е аргументи за доказателствена база, върху която гради фактическите си изводи, обсъдил е възраженията на подсъдимия и е

изложил убедителни съображения защо ги намира за неоснователни. Наложено наказание съответства на обществена опасност на деянието и на завишената степен на обществена опасност на касатора, поради което не е явно несправедливо.

Водим от гореизложеното и на основание чл.354 ал.1 т.1 от НПК Върховният касационен съд, второ наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 38/ 21.12.2013 г. на Апелативния специализиран наказателен съд, постановено по внохд № 307/2013 г.
Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

ЧЛЕНОВЕ: